

คู่มือปฏิบัติงาน

ของ

นางสาวนีย์ ขวงพร

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

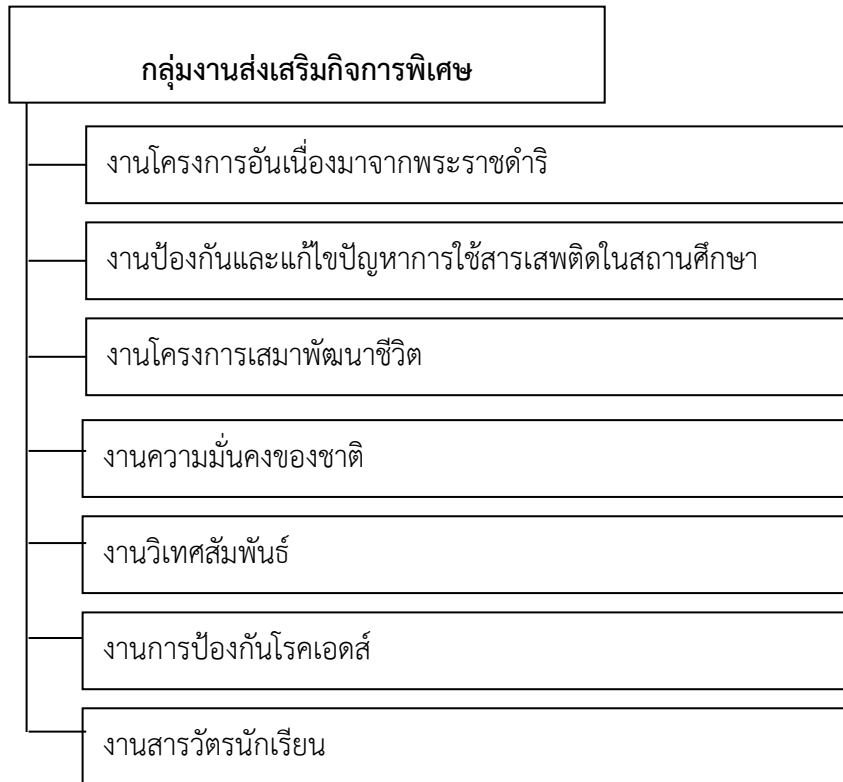
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน

ชื่อเอกสาร : กลุ่มงานส่งเสริมกิจการพิเศษ

กลุ่มงานส่งเสริมกิจการพิเศษ

๑. งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ประชุมจัดทำโครงการตามกรอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและประสานพื้นที่จัดกิจกรรม
๒. แจ้งหน่วยงานและสถานศึกษาประสานงานวิทยากร เพื่อจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายต่อไป
๓. จัดทำเอกสารคู่มือประกอบการฝึกอบรมตามแผนงานโครงการที่กำหนด
๔. ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่กำหนด
๕. เขตพื้นที่การศึกษาสรุปผลการดำเนินงานพร้อมทั้งประเมินผลและรายงานผลให้กระทรวงทราบ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและหมดไป
๖. ติดตาม รายงานผลและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. มีองค์กรรับผิดชอบทุกระดับ
๒. มีแผนงาน/โครงการทั้งระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา
๓. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวงศึกษาธิการในทุกระดับ
๔. มีระบบการติดตามผล รายงานและประเมินผล เพื่อเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างแพร่หลายและทั่วถึง

๕. มีเครือข่ายการนำไปใช้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งในระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษามีผลผลิตที่มีคุณภาพทุกระดับ

ระเบียบ/กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. งานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. เตรียมการจัดทำโครงการตามความสำคัญและงบประมาณที่ได้รับ
๒. ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา
๓. จัดระบบดูแลนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียน
๔. ดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียน จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดเป็นรายสถานศึกษา
๕. จัดกิจกรรมที่เหมาะสมแต่ละกลุ่มสถานภาพ
๖. สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา เฝ้าระวังประสานกับผู้ปกครอง ชุมชนอย่างเคร่งครัดทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน
๗. สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบบำบัดนักเรียนที่ติดสารเสพติด
๘. จัดให้มีการยกย่องและให้รางวัลสำหรับสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นและจัดให้มีการแก้ไขปรับปรุงสำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานที่ผลงานไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
๙. สรุปผลการดำเนินงานพร้อมประเมินผลและรายงานผลให้กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาธารณชนทราบ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. มีการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติดของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและมีการประสานร่วมมือในการดำเนินงานเป็นระบบเครือข่ายทุกระดับ โดยเฉพาะเขตพื้นที่และสถานศึกษา
๒. บุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาปลอดจากสารเสพติด
๓. มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับสารเสพติดทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในทุกระดับ
๔. มีเครือข่ายเฝ้าระวังสารเสพติดในทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษารับผิดชอบ
๕. มีการติดตามผล รายงานผลเกี่ยวกับสารเสพติดและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงสามารถตรวจสอบได้ทุกระดับ
๖. หน่วยงานและสถานศึกษามีผลงานการป้องกันสารเสพติด โดยมีการประกาศเกียรติคุณให้ทุกระดับ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบายของรัฐบาล
๒. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
๓. แผนงาน/โครงการป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ

๓. งานโครงการเสมาพัฒนาชีวิต

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการและวิธีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุน
๒. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาจัดสรรทุนให้สถานศึกษา
๔. เขตพื้นที่การศึกษาเสนอชื่อนักเรียนที่ได้รับทุนตามจำนวนที่เขตพื้นที่การศึกษาได้รับให้กระทรวง

ทราบ

๕. เขตพื้นที่การศึกษาโอนเงินเข้าบัญชีนักเรียนภาคเรียนละ ๑ ครั้ง รวม ๒ ครั้ง
๖. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงศึกษาธิการทราบเพื่อแก้ไขและปรับปรุง

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. จัดหากองทุนการศึกษาเตรียมรองรับนักเรียนได้อย่างกว้างขวาง
๒. มีศูนย์เสมาพัฒนาชีวิตในระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา
๓. ทุกองค์กรร่วมมือกันระดมกองทุนทั้งภาครัฐ/เอกชน ในการป้องกันการถูกล่อลวงไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน/นักศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียน
๒. มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาธุรกิจบริการทางเพศเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๙
๓. โครงการเสมาพัฒนาชีวิตของกระทรวงศึกษาธิการ

๔. งานความมั่นคงของชาติ

๕.๔.๑ งานพัฒนาการศึกษาบนพื้นที่สูง

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำแผนงานโครงการตามสภาพพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษา
๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดระบบการจัดการศึกษาบนพื้นที่สูงตามแผนงาน/โครงการ

๔. ติดตามผลการดำเนินงานแบ่งเป็น ๒ ภาคเรียน ร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. สรุปรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละปีให้กระทรวงศึกษาธิการทราบ เพื่อพัฒนาส่วนที่มี ปัญหาให้ดีขึ้น

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่อย่างทั่วถึง

๒. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมและมีจิตสำนึกในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. มติคณะรัฐมนตรีเรื่องหลักการเกี่ยวกับแนวคิดและจัดทำแผนแม่บท เพื่อพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูง

๒. มติคณะรัฐมนตรี ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ กระทรวงศึกษาธิการตั้งคณะทำงานพัฒนา การศึกษาบนพื้นที่สูง

๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหาร การพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๕.๔.๒ งานโครงการจัดการศึกษาในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. เขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมจัดทำแผนงานพัฒนาการศึกษาในหมู่บ้าน อพป. ร่วมกับ กอ.รมน. จังหวัด

๒. เขตพื้นที่การศึกษาเข้ารับการประชุมร่วมกับ กอ.รมน. ภาค เพื่อเตรียมการฝึกอบรมเป็นวิทยากร ในหมู่บ้าน

๓. จัดส่งข้าราชการในสำนักงานเข้าร่วมเป็นวิทยากรตามที่ กอ.รมน. จังหวัดกำหนด

๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละปีตามที่ กอ.รมน. จังหวัดขอความร่วมมือ

๕. สรุปและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ อย่างทั่วถึง

๒. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมและจิตสำนึกในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คู่มือการจัดการศึกษาในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

๕.๔.๓ งานโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ป.ช.ด.)

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. เขตพื้นที่การศึกษาจัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กอ.รมน., ทชด. กศน.)
๒. เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อจัดกิจกรรมตามความจำเป็นและเหมาะสม
๓. จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ
๕. สรุปรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

ประชาชนที่อยู่อาศัยตามแนวชายแดนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง สามารถนำความรู้ไปสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง/ครอบครัว/ชุมชนและประเทศชาติอย่างมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เกี่ยวกับหมู่บ้านป้องกันตนเองตามชายแดน
๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓. แผนงาน/โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน

๕.๔.๔ งานสนับสนุนการพัฒนาโดยใช้อุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ร่วมคัดเลือกหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
๒. วิเคราะห์นโยบาย แนวคิด งบประมาณ โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
๓. พิจารณากำหนดแผนงาน สนับสนุนกิจกรรมตามโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
๔. กำหนดแผนการประสานงานโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองของเขตพื้นที่การศึกษา
๕. ดำเนินการตามแผนงานโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
๖. กำกับ ติดตามและประเมินผลโครงการ
๗. สรุปและจัดทำรายงาน

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคน/หมู่บ้าน/ชุมชน/สังคมให้มีคุณภาพดำรงชีวิตประกอบอาชีพสุจริต ลดปัญหาอาชญากรรม/อบายมุข
๒. ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและมีรายได้เพียงพอการดำรงชีวิต

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. อุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง น้อมนำมาจากพระบรมราชปณิธาน ในพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓
๒. โครงสร้างองค์การดำเนินการ/ประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง กระทรวงศึกษาธิการ

๕.๔.๕ งานส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่ชายแดน

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. เขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งมีคณะอนุกรรมการพัฒนาจังหวัด เพื่อวิเคราะห์นโยบายและสภาพพื้นที่ของจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและสังคม
๒. กำหนดแผนพัฒนาจังหวัด ๕ ปีและแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี
๓. จัดลำดับงบประมาณประจำปี
๔. เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่กำหนด
๕. ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. งานส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถพัฒนาความเป็นอยู่และแก้ปัญหาด้านสังคมวิทยา
๒. มีหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๓. มีระบบข้อมูลสารสนเทศและเครือข่ายการเรียนรู้ที่กว้างขวาง

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. โครงการที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ

๕. งานวิเทศสัมพันธ์

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ประสานงานความร่วมมือโครงการพัฒนาการศึกษาต่างประเทศ งานทุนการศึกษา ฝึกอบรมดูงาน และงานวิจัยต่างประเทศและสารสนเทศ
๒. ดำเนินการความร่วมมือโครงการและทุนต่างประเทศ
๓. ติดตาม ประเมินผล พัฒนาและรายงาน โครงการต่างประเทศ ทุนและสารสนเทศ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. บุคลากรได้รับการพัฒนาภายใต้ความร่วมมือกับต่างประเทศ
๒. บุคลากรและนักเรียน ได้มีโอกาสรับทุนต่างประเทศ

๓. มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารและสารสนเทศเป็นปัจจุบัน

ระเบียบกฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎหมาย ระเบียบว่าด้วยการศึกษา ผีก่อบรมดูงานต่างประเทศ
๒. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความร่วมมือกับโครงการต่างประเทศ

๖. การป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา

ขั้นตอนและการปฏิบัติ

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๒. ประชุมชี้แจงนโยบายและเป้าหมาย ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ
๓. จัดทำแผนงาน/โครงการร่วมกัน ทั้งในระดับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
๔. ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการและสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวัง ป้องกันทั้งในระดับสถานศึกษาและครอบครัวของนักเรียน
๕. รายงานติดตามผลอย่างต่อเนื่องและร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. สถานศึกษาทุกระดับ มีการเฝ้าระวังนักเรียนให้ปลอดจากอบายมุขทุกเรื่อง
๒. สถานศึกษาทุกระดับ นักเรียนปลอดจากโรคเอดส์

ระเบียบกฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบายของรัฐบาลและของกระทรวงศึกษาธิการ
๒. แผนงาน/โครงการของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

๗. งานสารวัตรนักเรียน

ขั้นตอนและการปฏิบัติ

๑. เขตพื้นที่การศึกษา จัดประชุมร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับสารวัตรนักเรียนเพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาความประพฤตินักเรียนและป้องกันการทะเลาะวิวาทนักเรียนร่วมกัน
๒. สารวัตรนักเรียนและสถานศึกษาจัดทำระบบเฝ้าระวังป้องกันนักเรียนทะเลาะวิวาทและการพัฒนาความประพฤตินักเรียน โดยประสานงานกับชุมชนและผู้ปกครอง
๓. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้หน่วยงานและสถานศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน และการป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
๔. รายงานติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่องและแก้ปัญหาาร่วมกัน

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบเฝ้าระวัง ป้องกันการทะเลาะวิวาทและการพัฒนาความประพฤตินักเรียน สามารถแก้ปัญหาได้อย่างฉับพลันทันทีเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
๒. นักเรียนทุกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามีความประพฤติดีและไม่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

ระเบียบกฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นโยบาย/แผนงาน/โครงการของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา